

Valodas konsultācijas: elektroniskā datubāze

<http://www.valodaskonsultācijas.lv/lv/questions/798>

Jautājums	Kā pareizi: ārkārtas situācija vai ārkārtējā situācija ?
Atbilde	<p>Pareizi ir ārkārtējā situācija.</p> <p>Vārds <i>ārkārtas</i> pamata nozīmē ir 'tāds, kas notiek ārpus parastās secības, kārtības'. Piemēram, darbā var būt ārkārtas sapulce (tā notiek ārpus ierastā sapulču laika), lidmašīna var veikt ārkārtas nosēšanos (ne tajā laikā, kad paredzēts grafikā).</p> <p>Savukārt <i>ārkārtējs</i> pamatā nozīmē 'pilnīgi neparasts, negaidīts'; arī 'vēl nepiedzīvots'. Piemēram, <i>pēkšņa politiķu interese par tautu pirmsvēlēšanu laikā nav nekas ārkārtējs, reģionā izsludināts 6 mēnešu ārkārtējais stāvoklis</i>.</p> <p>Tiesa, reizumis šos vārdus lieto kā sinonīmus (tostarp arī terminoloģijā), taču, runājot, piemēram, par situāciju, kad vīrusa izplatīšanās dēļ valstī ir neparasta, negaidīta situācija, mēs ieteiktu lietot vārdu <i>ārkārtējs</i>, kā tas darīts arī likumā „Par ārkārtējo situāciju un izņēmuma stāvokli” (likums pieņemts jau 2013. gadā) un Ministru kabineta rīkojumā „Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu”.</p>
Avoti	<p>Latvijas Republikas likums „Par ārkārtējo situāciju un izņēmuma stāvokli”</p> <p>Ministru kabineta 2020. gada 12. marta rīkojums Nr. 103 „Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu”</p> <p>Nacionālais terminoloģijas portāls: ārkārtējas situācijas</p> <p>Mūsdienu latviešu valodas vārdnīca: ārkārtas</p> <p>Mūsdienu latviešu valodas vārdnīca: ārkārtējs</p>

